

ANSØGNING om tilskud fra puljen til strategisk energiplanlægning i kommunerne

Projektets navn

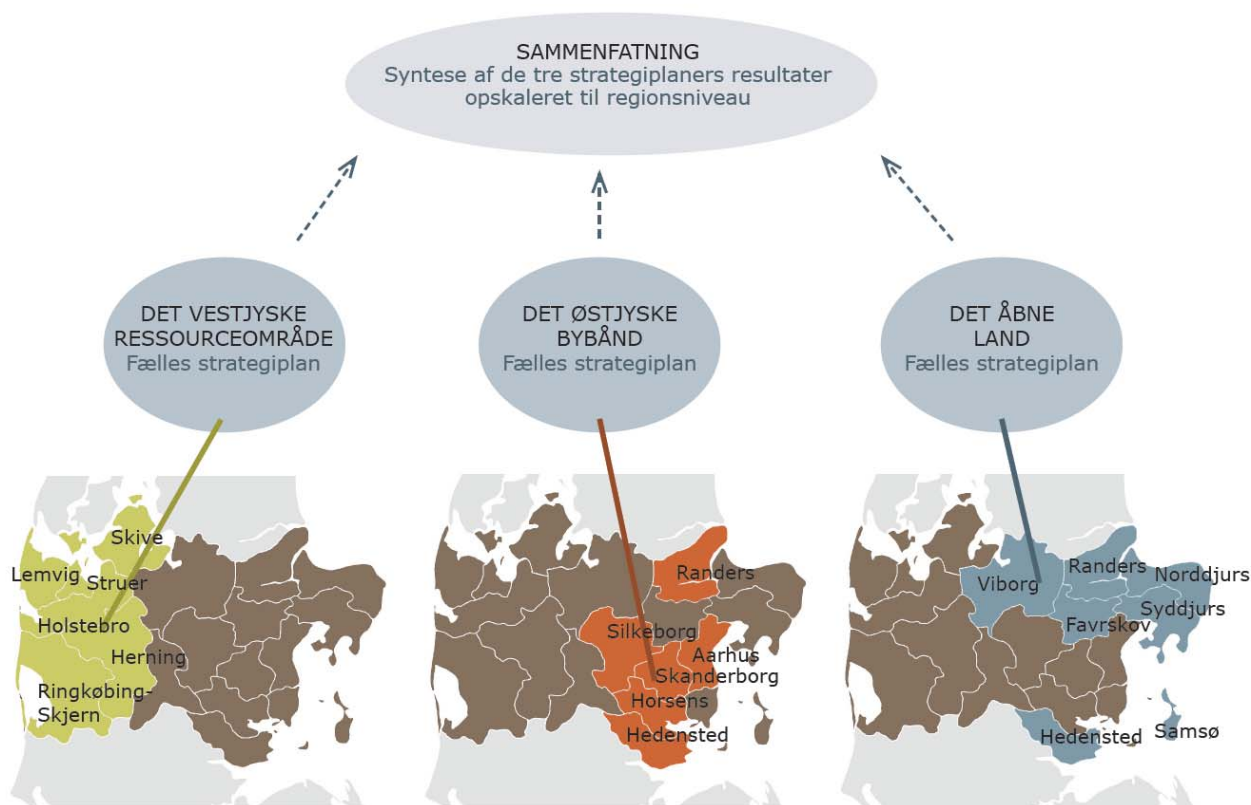
MIDT•Energistrategi – Strategisk energiplanlægning i de midtjyske kommuner

Lederen af partnerskabets navn og adresse

Region Midtjylland, Regional Udvikling, Skottenborg 26, 8800 Viborg.

Kort beskrivelse af projektet

Projektet MIDT•Energistrategi er et samarbejde mellem 17 kommuner, 13 energiselskaber, 2 universiteter, Samsø Energiakademi, Dansk Fjernvarme, ABP/INBIOM (Innovationsnetværket for Biomasse), en række øvrige aktører og Region Midtjylland.

Figur 1: I projektet MIDT•Energistrategi arbejder kommunerne tæt sammen i tre fokusgrupper: "Det vestjyske ressourceområde", "Det østjyske bybånd" og "Det åbne land". Projektets output er tre strategiplaner udarbejdet i fokusgrupperne og en sammenfattende syntese opskaleret til regionsniveau. I sammenfatningen laves en beregning, hvor de tre fokusgruppers resultater samles. Beregningen vil vise, hvor langt gruppernes resultater samlet set vil kunne bringe regionen med hensyn til andelen af vedvarende energi, ressourcegrundlag m.v.

Der skal i den midtjyske region de kommende godt 40 år investeres meget store midler i nye vedvarende energianlæg, ligesom en del af de eksisterende fossilt baserede energianlæg i en overgangsperiode frem mod 2050 skal vedligeholdes. Ukoordineret og spredt energiplanlægning indebærer risiko for suboptimering, langtidsvirkende fejlinvesteringer og ineffektiv udnyttelse af regionens begrænsede energiresourcer.

Projektets formål er at bidrage til omstillingen af vores energisystem til et fleksibelt og energieffektivt system på vedvarende energi ved at:

- opbygge viden, udarbejde fælles strategier og koordinere energiplanlægningen på tværs af kommuner og energiaktører i det midtjyske område,
- arbejde med omstillingen i både by- og landkommuner, samt
- sikre koordinering mellem stat, region og kommuner af indsatsen på energiområdet.

Region Midtjylland og kommunerne har siden 2007 samarbejdet om energiregnskaber og perspektiver for energiomstillingen i det midtjyske område. Kortlægningsdata findes derfor allerede, og projektet MIDT•Energistrategi har fokus på planlægningsmetoder og samarbejde om prioritering og strategier. Projektet handler derfor ikke kun om den rent tekniske omstilling af energisystemet, men i lige så høj grad om nye samarbejdsformer, nye organiseringer og nye roller.

I projektet arbejdes i tre fokusgrupper, som alle tager udgangspunkt i 100 % omstillingen til vedvarende energi i 2050 og arbejder i dybden med hver sit tema:

- "Det østjyske bybånd" (el- og varmforsyningen i centralt kraftvarmeområde).
- "Det vestjyske ressourceområde" (analyse af den samlede omstilling og ressourcegrundlaget).
- "Det åbne land" (el- og varmforsyningen i øvrige fjernvarmeområder og hos individuelle forbrugere).

De energifaglige fokusområder er ressourceprioritering, energieffektivitet ved integrering af nye især eldrevne teknologier, fleksibilitet gennem integrering af el-, varme-, gas- og transportinfrastrukturen og aktivering af lokale/regionale ressourcer (primært vindkraft og biomasse).

De konkrete output af projektet er:

- tre koordinerede strategiplaner (en for hver af de tre fokusgrupper), som beskriver de fælles energistrategiske prioriteringer og handlinger, der er konsensus om i grupperne,
- en sammenfattende syntese, udarbejdet på baggrund af de tre fokusgruppers resultater. Syntesen er et fælles bud på hvilke af omstillingens udfordringer, der er fundet svar på i det midtjyske område. Den viser resultatet af projektets "bottom-up" procesforløb, og udarbejdes af Region Midtjylland og partnerskabet ved projektets afslutning,
- nye samarbejder på tværs af kommuner, værker og øvrige aktører omkring omstillingen af energisystemet.

De tre strategiplaner vedtages ikke politisk i projektperioden, men kan efterfølgende integreres i de deltagende kommuners planlægningsarbejde og de deltagende virksomheders/-energisekters investeringsplaner.

Strategiplaner og syntese samt øvrige erfaringer og projektresultater stilles til rådighed for interesserede via projektets IT-portal.

Kommunerne og energiaktørerne tilvejebringer under projektføreløbet det faglige indhold og de konkrete beslutninger. Konsulenthjælp indhentes til at understøtte deltagerne med viden og beregninger. Universiteterne, Dansk Fjernvarme, ABP/INBIOM og Samsø Energiakademi inddrages især til vidensløft og scenarieopbygningen. Region Midtjylland er projektleder og sikrer koordinering, fremdrift og opsamling.

Minimumskrav til projektansøgningen

1. Beskriv, hvordan projektet er forankret kommunalt

Der deltager 17 kommuner i projektet. Kommunerne arbejder sammen i tre fokusgrupper for at sikre tværkommunal forankring.

Hver kommune har som minimum en energimedarbejder (varmeplanlægger, klimamedarbejder, Agenda 21 medarbejder eller lign.) med i projektet som deltager i alle arbejdsmøder. Medarbejderen har udover deltagelse i projektets arbejdsmøder til opgave at formidle og forankre projektets resultater i kommunens administration og i det kommunalpolitiske system. Til at understøtte den politiske forankring gennemføres der under forløbet mindst tre særskilte møder med deltagelse af kommunale og regionale politikere. Det første møde med politisk deltagelse finder sted tidligt i projektføreløbet for at sikre engagement, deltagelse og forankring, mens projektet fortsat er ret åbent.

2. Beskriv, hvordan øvrige aktører indgår i projektet

Region Midtjylland leder partnerskabet og er ansvarlig for projektadministrationen og for fremdriften i projektet. Til at understøtte det processuelle og fagligheden i projektet inddrages ved udbud en kvalificeret konsulent.

Varmeværkerne, kraftværkerne, energiselskaberne mv. deltager alle i projektets arbejdsmøder (der kan forekomme enkelte møder forbeholdt kommunerne alene), således at der skabes forudsætning for at etablere og forankre fælles strategier og koordinering mellem kommunerne på tværs og organisatorisk i forhold til de øvrige aktører.

Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, ABP/INBIOM, Dansk Fjernvarme og Samsø Energiakademi støtter kommunerne, værkerne og øvrige aktører m.v. med vidensløft samt opstilling og belysning af løsningsscenarier. Den valgte faglige konsulent bidrager med viden og beregninger på konkrete scenarier (systemmæssige og økonomiske beregninger).

Partnerskabets aktørkreds er bredt sammensat for at repræsentere de forskellige udfordringer, som projektet vil undersøge. Der vil undervejs i projektet ad hoc blive inddraget yderligere aktører i relevant omfang (det kan f.eks. være energiselskaber, varmeværker og landbrugsorganisationer).

Til at sikre fremdrift, koordinering og forankring hos kommuner, region, værker mv. indgår der i projektorganisationen en styregruppe med deltagelse på administrativt ledelsesniveau fra Region Midtjylland og forventeligt tre udvalgte kommuner (repræsenterende de tre fokusgrupper).

Såfremt projektet opnår tilsagn forventes ligeledes etableret en følgegruppe, hvor Dansk Fjernvarme, Energinet.dk, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet og ABP/INBIOM får tilbud

om deltagelse.

Organisationsdiagram fremgår af bilag 1.

3. Angiv projektbudget, medfinansiering og ansøgt støttebeløb, DKK

Partnernes medfinansiering:	DKK
Region Midtjylland, timer til overordnet projektledelse	250.000
Region Midtjylland, timer til deltagelse i de tre fokusgrupper	360.000
17 kommuners timer til arbejds møder, forberedelse, forankring mv.	2.900.000
Øvrige parters timer til arbejds møder, forberedelse, forankring mv.	790.000
Evt. anden offentlig støtte til projektet:	
Region Midtjylland, kontant støttebeløb	1.500.000
Evt. anden privat støtte til projektet:	0
Ansøgt støttebeløb:	2.500.000
Samlede projektomkostninger:	8.300.000
Eventuel uddybende forklaring: Udover medgåede timer finansierer kommunerne uden for budgettet udgifter til mødefaciliteter, forplejning og transport.	

Detaljeret budget fremgår af bilag 2.

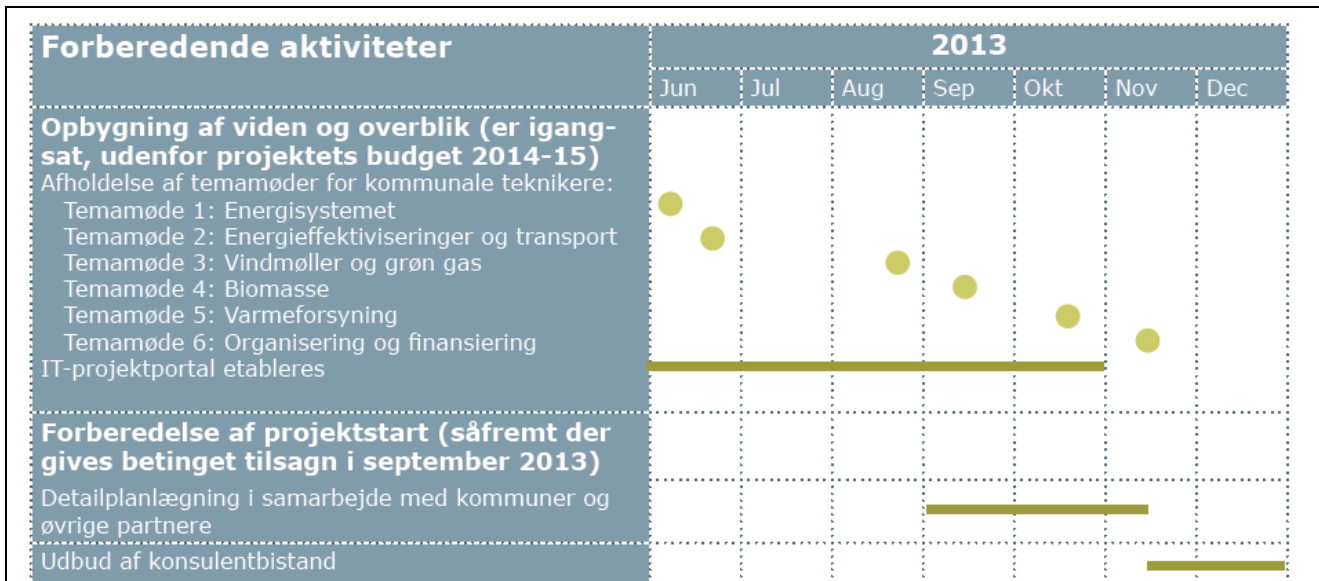
Krav til projektgennemførelsen

4. Beskriv projektets hovedaktiviteter og tidsplan

Forberedende aktiviteter i 2013

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland har som nævnt siden 2007 samarbejdet om energiregnskaber og perspektiver for omstilling af energisystemet til vedvarende energi. Næste skridt i samarbejdet er allerede igangsat i 2013, hvor regionen afholder 6 temadage om centrale emner i strategisk energiplanlægning for kommunerne (første møde afholdes 6. juni). Samtidig etablerer Region Midtjylland en fælles It-projektportal til at understøtte videndeling og arbejdsprocessen for det samlede projekt, hvor alle teknikere, politikere m.fl. (inklusive offentligheden) løbende kan følge projektet, projektets fremdrift og projektets resultater.

Forudsat at der i september 2013 foreligger et betinget tilsagn fra Energistyrelsen om den ansøgte støtte til projektet MIDT-Energistrategi, vil perioden september til medio november blive anvendt til at lave en detailplanlægning af projektet i samarbejde mellem regionen, kommunerne og det øvrige partnerskab. Fra medio november til medio december udbydes den del af projektet, der vedrører inddragelse af konsulentbistand.

Figur 2: Aktiviteter i 2013. Afholdelse af 6 temadage og etablering af IT-portal til videndeling er igangsat (finansieres af Region Midtjylland). Detailplanlægning og udbud igangsættes efter betinget tilsagn fra Energistyrelsen i september 2013.

Proces i 2014-15

Processen vil bestå af arbejds møder, politikermøder, konsulentberegninger, fælles møder og "hjemmearbejde" i de enkelte kommuner/aktører. De tre fokusgrupper (Det Østjyske Bybånd, Det Vestjyske Ressourceområde og Det åbne land), arbejder i dybden med hver deres tema. I projektet vil der løbende ske videndeling på tværs af grupperne ved fællesmøder, projektportalen o.lign. Der regnes i gennemsnit med ét arbejds møde om måneden i hver fokusgruppe. Til hvert møde er i gennemsnit som minimum afsat yderligere en arbejdsdag til kommunens/aktørens forberedelse til mødet og til forankring af projektets resultater i den enkelte kommunes/aktørs administration og politiske niveau/bestyrelse.

Planlægningsfokus i 2014-15

Udgangspunktet for projektet i hver af de tre fokusgrupper vil være opstilling af scenarier for omstillingen til 100 % vedvarende energi for at sikre, at outputtet bliver helhedsorienterede og langsigtede energistrategier. Scenarierne skal forholde sig til energi- og ressourcesituationen i regionen som samlet område.

Herefter udarbejdes delanalyser for hvert af fokusområderne i de tre grupper. Der laves fælles prioriteringer og strategier i grupperne, hvor både kommuner og aktører deltager. Grupperne nedfælder resultaterne i tre koordinerede strategiplaner. Som afslutning udarbejder partnerskabet en sammenfattende syntese, der opskalerer de tre gruppers resultater til regionsniveau. Syntesen vil give et bud på, hvor langt i omstillingen til 100 % vedvarende energi det midtjyske område vil nå, ved gennemførelse af fokusgruppernes resultater i hele regionen.

Energistyrelsens vejledninger anvendes som grundlag for projektets arbejde: De midtjyske kommuners eksisterende energiregnskaber (www.energi.rm.dk) er allerede i overensstemmelse med vejledningen om datafangst m.m., og den kommende vejledning om projektanalyser og scenarier vil indgå som faglig vejledning i projektet.

Projektets erfaringer med anvendelse af Energistyrelsens vejledninger i praksis evalueres og

vil blive stillet til rådighed efterfølgende for Energistyrelsen og øvrige kommuner.

De kommende nationale analyser af fjernvarmens fremtidige rolle, gasinfrastrukturen, bioenergi m.fl. er væsentlige for projektets faglige indhold, og vil blive anvendt i projektet efterhånden som de offentliggøres.

Hovedaktiviteterne og den vejledende tidsplan fremgår nedenfor.

Projektaktiviteter	2014				2015			
	jan-mar	apr-jun	jul-sep	okt-dec	jan-mar	apr-jun	jul-sep	okt-dec
1. Opstart (Fællesmøde, fokusgruppemøder, politikermøde)	[Gul linje]							
Fokusgrupper arbejder								
2. Scenarier for 100% omstilling	[Gul linje]							
3. Delanalyser (og inddragelse af bredere aktørkreds)		[Gul linje]			[Gul linje]			
4. Strategier og prioriteringer opstilles sammen med aktører		[Gul linje]			[Gul linje]			
5. Færdiggørelse af strategidokumenter						[Gul linje]		
6. Videndeling og koordinering på tværs af de tre fokusgrupper		[Gul prik]		[Gul prik]		[Gul prik]		
7. Involvering af politikere (politikermøder)	[Rød prik]			[Rød prik]		[Rød prik]		
8. Midtjysk "mini-konference" (politikere, aktører, kommuner)						[Svart prik]		
9. Nationale seminarer (repræsentanter deltager)		[Blå prik]		[Blå prik]		[Blå prik]		[Blå prik]
10. Forankring og beslutning om det videre arbejde i midtjylland							[Gul linje]	

Figur 3: Overordnet tids- og aktivitetsplan for projektet MIDT-Energistrategi.

Januar – marts 2014: De tre grupper udarbejder og prioriterer scenarier for den samlede omstilling til vedvarende energi frem mod 2050. Formålet med denne fremgangsmåde er, at den enkelte gruppes delanalyse efterfølgende kan sættes i relation til det samlede energisystem, hvorved suboptimering undgås. Der inddrages universiteter til opstilling og belysning af scenarier (og der indgår allerede eksisterende viden og analyser fra Klimakommissionen, Energinet.dk, universiteter m.v.), mens konsulent primært inddrages til at gennemføre beregninger på konkrete scenarier. Ligeledes gennemføres et opstartsmøde med deltagelse af kommunal- og regionalpolitikere med henblik på tidlig inddragelse af det politiske niveau for at sikre langsigtet forankring og legitimitet.

Primo april 2014: Repræsentanter for de tre grupper deltager i det første nationale seminar. Første møde mellem de tre fokusgrupper for videndeling og koordinering.

April – oktober 2014: De tre grupper gennemfører delanalyser for de tre temaer, der løbende vurderes i forhold til det samlede energisystem (100 % VE i 2050). Der gennemføres et møde, hvor der inddrages en bredere aktørkreds (flere værker, energiselskaber, virksomheder m.fl) med henblik på orientering, drøftelser og feed-back. Konsulenten inddrages primært til teknisk-økonomiske beregninger på de konkrete delanalyser og delscenarier

Primo oktober 2014: Repræsentanter for de tre grupper deltager i det andet nationale seminar. Andet møde mellem de tre fokusgrupper for vidensdeling og koordinering. Midtvejsmøde for de tre grupper med deltagelse af politikere. De foreløbige resultater præsenteres og diskuteres.

Oktober til marts 2015: Processen målrettes mod indkredsning af konkrete beslutninger og prioriteringer på de strategiske valg. Beslutningerne vedrører:

- Valg af tekniske strategier.
- Valg af økonomiske strategier og tidsrækkefølge med henblik på konkrete investeringer i perioderne: 2016 – 2020 - 2035 - 2050.
- Valg af organisatoriske modeller.
- Valg af modeller for teknisk og økonomisk samarbejde – f.eks. mellem varmegærdere samt valg af modeller til sikring af lokal erhvervsfremme og lokalt økonomisk udbytte ved investering i anlæg med miljøgener (vindmøller, biogas, bioraffinaderier mv.).
- Udarbejdelse af fælles dokument med strategivalg og fremadrettede samarbejdsmodeller.

Primo april 2015: Repræsentanter for de tre grupper deltager i det tredje nationale seminar. Tredje møde mellem de tre fokusgrupper for vidensdeling og koordinering. De endelige udkast til strategiplaner præsenteres og diskuteres på et afslutningsmøde for de tre grupper med deltagelse af politikere, hvor der stiles mod etablering af samlet konsensus omkring strategivalg, finansieringsmodeller og samarbejdsmodeller.

April til juni 2015: Med baggrund i april mødet færdiggøres strategiplanerne. Regionen og partnerskabet udarbejder ved projektets afslutning en sammenfattende syntese. I syntesen laves en beregning, hvor de tre fokusgruppers resultater samles og opskales til regionsniveau. Strategiplaner og syntese præsenteres på et åbent møde/konference (midtjysk mini-konference) i Region Midtjylland primo juni 2015, hvor den brede aktørkreds af varmegærdere, kraftvarmegærdere, virksomheder, energiselskaber, NGO'er, kommunal- og regionalpolitikere og statslige aktører inviteres til at få forelagt projektets samlede resultater.

Juni 2015: Projektet forankres i en midtjysk organisation (Region Midtjylland stiller sig til rådighed som sekretariat), der får til opgave at sikre at projektets resultater bringes i anvendelse i regionen, og at der skabes kontinuitet omkring energiarbejdet også efter 2015.

Juni 2015: Projektet afrapporteres og deltagelse i national konference i efteråret 2015 forberedes. Erfaringerne fra projektet MIDT•Energistrategi, herunder erfaring med anvendelse af Energistyrelsens vejledninger, opsummeres blandt andet i projektportalen, der stilles til rådighed for andre kommuner, aktører, Energistyrelsen m.fl.

Energifaglige prioriteringer ved udvælgelsen af projekter

5. Fokusområde og begrundelse herfor

Den midtjyske region kan ses som et Danmark i lille skala med et forholdsvist tyndt befolket vestligt område med forholdsvis mange energiressourcer, et østligt område med et forholdsvis stort og tæt befolkningsgrundlag og færre ressourcer samt det åbne land med mange små bysamfund.

Hvis hele regionen (og Danmark) skal lykkes med omstille til 100 % vedvarende energi, er det nødvendigt, at disse områder bidrager på forskellig vis.

I Region Midtjylland leverer de seks vestjyske kommuner allerede i dag 2/3-dele af vindkraftproduktionen i hele regionens område, og på sigt skal de måske levere endnu mere for at sikre nok vindkraft også til det østlige område. De østjyske kommuner bruger tilsvarende knap 2/3-dele af det totale forbrug af kul, naturgas, olie og biomasse til el- og

varmesektoren i regionen. Det østjyske område kan blandt andet bidrage til omstillingen ved at sikre fleksibilitet i energisystemet ved integrering af overskudsvindstrøm og tilsvarende produktion af el, når vinden ikke blæser. De individuelle forbrugeres energiforbrug i det åbne land udgør ca. 15 % af det totale energiforbrug (el, varme, transport og proces). Til sammenligning står transportsektoren for en tilsvarende andel på 15 % af det totale energiforbrug. [kilde: Energiregnskaber 2011, Region Midtjylland].

Region Midtjylland og de midtjyske kommuner samarbejder allerede om energiregnskaber m.m., og projektet MIDT-Energistrategi er en naturlig fortsættelse heraf.

Figur 4: Kommunernes fordeling i de tre arbejdsgrupper: "Det vestjyske ressourceområde" (grøn), "Det østjyske bybånd" (rød) og "Det åbne land" (blå).

Projektets idégrundlag er, at løse tre væsentlige samfundsudfordringer ved omstillingen af det danske samfund til vedvarende energi frem mod 2050:

1. Bedst mulig udnyttelse af det indenlandske ressourcegrundlag til omstilling til 100 % vedvarende energi frem mod 2050.
2. Etablering af maksimal effektivitet og fleksibilitet ved udvikling af nye systemsammenhænge til omstilling af den nuværende kollektive el- og varmesektor med centrale kraftværker til 100 % vedvarende energi inden 2035.
3. Udvikling af løsningsmodeller for omstilling af det åbne land – mindre bysamfund og individuelle varmemeforbrugere – til vedvarende energi og lokale ressourcer, som samtidigt understøtter det åbne lands udvikling.

De tre udfordringer belyses som tre temaer i arbejdsgrupper indenfor det samlede projekt:

"Det østjyske bybånd" – omstilling i centralt kraftværksområde

Fokusgruppen har deltagelse af Aarhus, Randers, Horsens, Silkeborg, Skanderborg og Hedensted kommuner samt de seks store værker i kommunerne. Formålet er at vise, hvorledes den kollektive varme- og elforsyning i et tæt befolket område med et centralt kraftværk og med forholdsvis få lokale energiressourcer kan omstille til vedvarende energi senest i 2035. I projektet analyseres og planlægges for teknologisk omstilling, organisatorisk udvikling og samfundsøkonomiske tænkning. Fokusgruppen indleder med analyse og scenariedannelse for omstillingen af hele energisystemet i projektområdet, således at temaet løbende kan relateres til den samlede omstilling til vedvarende energi frem mod 2050. Det centrale fokusområde i "Det østjyske bybånd" er problemstillingen omkring skabelse af fleksibilitet og begrænsning af biomasse til simpel varmeproduktion, herunder optimal udnyttelse og indpasning af VE-kilder som halm, træ, affald, biogas, vind, sol, geotermi og overskudsvarme.

"Det vestjyske ressourceområde" – optimering af lokale energiressourcer

Fokusgruppen har deltagelse af Ringkøbing-Skjern, Herning, Holstebro, Lemvig, Struer og Skive kommuner samt mindre varmegærker, energiselskaber m.fl. Formålet er at vise, hvordan det vestjyske område med en del energiressourcer kan omstille til 100 % vedvarende energi og om muligt bidrage til at dække Østjyllands ressourcebehov. I dette område er der gode forudsætninger for at vise, hvorledes ressourcerne (rummelighed til onshore vindkraft, biomasse, grøn gas mv.) kan maksimeres i samspil med landbrugssektoren og landskabelige interesser, og hvorledes disse ressourcer efterfølgende bør prioriteres i forhold til den samlede omstilling (el, varme og transport) til vedvarende energi frem mod 2050. Det centrale fokusområde i Det Vestjyske Ressourceområde er problemstillingen omkring ressourcegrundlaget og ressourceprioriteringen i forhold til den samlede omstilling til 100 % vedvarende energi.

"Det åbne Land" – omstilling af små bysamfund og individuelle forbrugere

Fokusgruppen har deltagelse af Viborg, Randers, Favrskov, Norddjurs, Syddjurs, Hedensted og Samsø kommuner samt Samsø Energiakademi, små lokale varmegærker, LAG (lokale aktionsgrupper) og udvalgte aktive landsbyer. Formålet er at vise, hvordan en fremtidssikret omstilling af el- og varmforsyningen til 100 % VE i 2035 er mulig i landområder præget af små varmegærker, landsbyer og individuelle varmeforbrugere. Fokus er på det åbne lands bidrag til fleksibilitet og energieffektivitet (f.eks. gennem valg af elbårne teknologier) samt at begrænse anvendelse af biomasse til simpel varmeproduktion. I arbejdet indgår en analyse af, hvorledes et fortsat lokalt biomasseforbrug til el- og varmeproduktion bør prioriteres og tilrettelægges. Heri indgår endvidere afledte effekter i forhold til lokal erhvervsudvikling, ressourceproduktion og -bearbejdning, potentialet for lokal produceret biomasse, prioritering af ressourceanvendelsen og værdikæder. Det centrale fokusområde i Det Åbne Land er problemstillingen omkring energieffektivisering og ressourceprioritering i små kollektive forsyninger og hos individuelle forbrugere.

De tre fokusgrupper repræsenterer hver især store bykommuner, øvrige bykommuner og landområder.

En mere detaljeret beskrivelse af hver af de tre fokusgruppers indhold fremgår af bilag 3-5.

6. Brede energimæssige problemstillinger, der indgår i projektet

(nummerering refererer til ansøgningsvejledningens side 3)

"Det østjyske bybånd":

5. Analyse af den samlede energiomstilling.
2. Reduktion af energiforbruget og omstillingen af el- og varmforsyningen i centrale kraftvarmeområder.

"Det vestjyske ressourceområde":

5. Analyse af den samlede energiomstilling.
1. Reduktion af energiforbruget i offentlige og private virksomheder samt husholdninger.

"Det åbne land":

5. Analyse af den samlede energiomstilling.
3. Reduktion af energiforbruget og omstillingen af el- og varmforsyningen i øvrige fjernvarmeområder og i individuelt forsynede områder.

7. Angiv, hvor hovedvægten er i forhold til de forskellige faser i energiplanlægningen.

Projektet har fokus på følgende planlægningsfaser:

1. Analyse.
2. Opstilling og bearbejdning af scenarier.
3. Prioritering og tidsrækkefølge for ressourceanvendelse og teknologiomstilling, herunder løbende vurdering af konsekvenser for det samlede energisystem.
4. Udarbejdelse af strategiplaner, der kan omsættes til konkrete, koordinerede handlingsplaner hos kommunerne (til politisk vedtagelse) og konkrete, koordinerede, langsigtede investeringsplaner hos energiaktørerne.

I projektets analyse afprøves og udvikles relevante værktøjer og metoder i planlægningsarbejdet. Blandt andet arbejdes videre med kommunernes eksisterende energiregnskaber (www.energi.rm.dk), der er i overensstemmelse med Energistyrelsens vejledning.

Tværgående/organisatoriske prioriteringer ved udvælgelsen af projekter

Der lægges i projektet vægt på følgende organisatoriske udfordringer (nummerering refererer til ansøgningsvejledningen):

A. Samspil mellem statens, regionens og kommunernes indsatser.

Projektet skal skabe sammenhæng mellem den statslige interesse i at skabe et sammenhængende teknisk forsyningssikkert energisystem til en samfundsøkonomisk acceptabel pris med kommunernes og de lokale energiaktørers mulighed for at identificere, analysere, planlægge og beslutte konkrete investeringstiltag, der bidrager til en sammenhængende og fremtidssikret omstilling. Region Midtjylland kan i denne sammenhæng bidrage med værktøjerne (energi- og klimaregnskaberne for regionens kommuner og ressourceopgørelsen i den regionale energiperspektivplan, jf. ovenfor), koordinering, støtte og drift af det samlede projekt samt at opsamle spin-off muligheder i forhold til erhvervsfremme og grøn vækst.

B. Tværkommunalt samarbejde.

De 17 deltagende kommuner er organiseret på tre fokusområder, hvor der samarbejdes, koordineres og tværkommunalt gennemføres strategiske valg for større geografisk sammenhængende områder. Der er lagt vægt på, at ensartede udfordringer indenfor hver gruppe udgør et fælles fremadrettet samarbejdsrum.

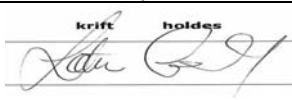

C. Samarbejde mellem kommuner, lokale virksomheder og energiselskaber.

Der indgår i det samlede projekt 1 region, 17 kommuner, 13 energiselskaber og øvrige partnere. Projektet lægger vægt på deltagelse af mange kommuner og aktører, for at den strategiske planlægning (også fremadrettet) sker i større enheder / samarbejder.

F. Politisk ejerskab.

Den kommunale inddragelse af politikere i den enkelte kommune suppleres ved at gennemføre tre fællesmøder med kommunal- og regionalpolitisk deltagelse (hvoraf det ene holdes tidligt i projektforløbet). Møderne skal medvirke til at sikre en politisk forankring på tværs, så de valgte strategier efterfølgende kan konkretiseres og implementeres i den bindende planlægning (kommuneplanlægning, varmeplanlægning, lokalplanlægning mv. og værkernes investeringsplaner).

Underskrifter fra alle partnerskabets parter

DELTAGER	NAVN	TITEL	UNDERSKRIFT
Kommuner			
Favrskov kommune	Ann Ammitzbo	Natur og Miljøchef	
Hedensted kommune	Martin Petersen	Teknisk chef	
Herning Kommune	Lene Kimø	Afdelingsleder Miljø og Klima	
Holstebro Kommune	Søren Hemdorff	Afdelingschef planafdelingen	
Horsens kommune	Steffen Damskier	Innovations- og udviklingschef	
Lemvig kommune	Claus Borg	Direktør, Teknik og Miljø	
Norrdjurs kommune	Lotta Sandsgaard	Chef for Teknik og Miljø	
Randers kommune	Lars Peter Salhøj	Chef for Sekretariat, Plan og Klima	
Ringk.-Skjern kommune	Thomas Andersen	Stabschef, Viden og Strategi	
Struer kommune	Torben Mølgaard	Plan & Miljøchef	
Skive kommune	Finn Dissing	Afdelingschef	
Samsø kommune	Søren Stensgaard	Teknisk chef	
Silkeborg kommune	Morten Horsfeldt Jespersen	Sektionsleder Natur og Miljø	
Skanderborg kommune	Bente Hornbæk	Chef for Staben for Kultur, Borgere og Planlægning	
Syddjurs kommune	Morten Hundahl	Afdelingschef	
Viborg kommune	Kåre Jørgensen	Direktør Teknik og Miljø	
Århus Kommune	Claus Nickelsen	Forvaltningschef	

Energiselskaber/værker			
Vestforsyning I/S	Søren Holm Pedersen	Udviklingschef	
Ringkøbing Fjernvarmeværk	Jesper Skovhus Andersen	Direktør	
Skive Fjernvarme a.m.b.a	Tage Meltofte	Direktør	
Lemvig Varmeværk a.m.b.a	Svend Erik Bjerg	Driftsleder	
Affaldvarmeårhus	Peter Gedbjerg	Funktionsleder	
Østjysk Fjernvarme*	Christian Niederbockstruck	Direktør Horsens Varmeværk	
Silkeborg Varme A/S	Jens Østergaard Jørgensen	Fjernvarmechef	
Skanderborg-Hørning Fjernvarme	Peter Jensen	Driftschef	
Grenaa Varmeværk	Søren Gertsen	Direktør	
Verdo	Jesper Sahl	Direktør	
Ulbjerg Kraftvarme	Per Poulsen	Bestyrelsesformand	
Tørring Kraftvarmeværk	Michael Gregersen	Driftsleder	
Øvrige parter			
Samsø Energiakademi	Michael Larsen	Daglig leder	
Aalborg Universitet	Henrik Lund	Professor	
Aarhus Universitet	Erik Steen Kristsen	Instituttleder	
Dansk Fjernvarme	Morten Hofmeister	Projektchef	
Agro Business Park / INBIOM	Knud Thybirk	Biomassechef	
LAG Viborg	Lone Frandsen	Formand	
Landsby, Hedensted Kommune	Torsten Sonne Petersen	Koordinationsudvalget for Hornsyld og omegn	
Region Midtjylland	Henrik B. L. Pedersen	Afdelingschef	

* Østjysk Fjernvarme består af: Horsens Varmeværk, Hedensted Fjernvarme, Løsning Fjernvarme, Brædstrup Fjernvarme og Dagnæs-Bækkelund Varmeværk.

Lederen af partnerskabets kontaktoplysninger:

Institution: Region Midtjylland

Navn på kontaktperson: Louise Langbak Hansen

Adresse: Skottenborg 26, 8800 Viborg

Kontaktpersons telefonnummer: 78 41 18 08, mobil 23 41 01 69

Kontaktpersons e-mail adresse: Louise.langbak@ru.rm.dk